

НОВАТА ВАЛУТА ЩЕ ДОВЕДЕ ДО РЪСТ В ИКОНОМИКАТА И ПОДОБРЯВАНЕ НА БАНКОВОТО ОБСЛУЖВАНЕ

от Венцислав Савов фотография Павел Стефанов

Процесът на подготовка за преминаване към еврото ще приключи до есента на 2024 г., споделя Мирослав Вичев, главен изпълнителен директор на БОРИКА – организацията, която осигурява технологичната инфраструктура на платежната индустрия в България и е лидер в предоставянето на услуги за банковия сектор

Господин Вичев, към момента БОРИКА в каква готовност е за преминаване към еврото?

Работата по подготовката за въвеждане на еврото започна доста отдавна съвместно с БНБ. Миналата година приключи проучването на всички платежни и информационни системи. Подготвихме банките за съвместна работа през тази година. В момента вървят интензивни тестове и работа по проектите, които са във финансовата сфера за миграция на

Мирослав Вичев

е главен изпълнителен директор на платежния и картков оператор БОРИКА. Има над 30 години опит в сферата на информационните технологии за банковия сектор. Преди да се присъедини към дружеството, заема редица ръководни позиции. Той е „Мениджър на годината 2021“ на сп. „Мениджър“. Притежава и отличие за „Цялостен принос за издигане на авторитета на ИТ професионалистите в българските организации“.

платежните, картковите системи и всички други услуги, които предоставяме. Една от най-съществени задачи, която вече е в ход, е осигуряването на пълноценна платежна

система в евро, която работи към всички европейски институции и системи. Тя беше лицензирана от БНБ и започна работа от 1 юни 2024 г. Продължаваме цялостното ѝ изграждане,

включително за незабавни плащания в евро към края на годината. Отсега БОРИКА осигурява инфраструктура, която голяма част от банките ползват за разплащане в евро в България, а към края на годината вече ще има възможност и за незабавно плащане. Процесът на подготовка за преминаване към еврото ще приключи до есента на 2024 г. Всички банки участват с общи планове и графици за работа и заедно с БНБ тестват цялата платежна инфраструктура

в евро.

Преди пълната замяна на лева с еврото кои са по-големите предизвикателства, които трябва да преодолеем?

Във финансовата сфера и общност процесите са анализирани и огледани подробно. Предизвикателства може да има относно огромните обеми кеш в лева, които трябва да се съхраняват и управляват от БНБ, както и относно разпращането на новите банкноти към всички участници. Логистиката е задача на банките и БНБ.

Важно е да отбележа, че електронните търговци също участват в тестването съвместно с банките. Много компании предлагат възможността за електронни плащания и по всяка вероятност може да има някои текущи проблеми, когато дойде моментът за замяната на лева с еврото. Но на практика този вид системи и сега работят с няколко валути, затова не очаквам сериозни проблеми. Малко по-различно стои въпросът в индустрията, защото там не зная да има единни планове и обща организация за тестване и миграция на всички системи. За по-малките предприятия може би тестването ще е по-сложно и може да има места, където да няма такава готовност за отчитане и за работа в единната валута. По отношение на счетоводните системи – доколкото съм запознат, всички български доставчици се готвят адекватно за еврото. По отношение на гражданите, които имат сметки в български банки, до края на годината всичко

трябва да е подготвено. Достъпът до банкноти ще бъде осигурен през банкоматите и банковите клонове директно към хората. Приспособяването и навикът за приемане на евро ще отнемат известно време, но това е правено на много места в Европа и няма да е пречка.

Какви са очакванията ви за влиянието на еврото върху българския бизнес в първите месеци от въвеждането му?

В момента има различни контролни процедури и

от левовите банкноти може да стане много интензивно в момента, в който стане ясна крайната дата за приемане на новата валута. Основното натоварване ще е в шестте месеца преди смяна на валутата. Така се е случило на други места и така очакваме да стане и в България.

С навлизането на новата валута в икономиката може ли да очакваме ръст в оборотите?

Оборотите зависят най-вече от стокообмена и ползването на

циал за осветляване и за електронизиране на разплащанията. БОРИКА и банките постоянно създаваме условия за повече електронни трансакции в различни области на икономиката ни. Затова смятам, че оборотите на бизнеса ще се увеличават.

До какви ползи ще доведе трансформацията на финансовия сектор за крайните потребители?

След влизането ни в еврозоната Централната банка ще може да осигурява финансиране на търговските банки и за разлика от работата при Валутния борд ще се осигури по-голяма свобода, което ще доведе до раздвижване на паричния пазар. Ще се разширят възможностите за финансиране в евро, както и ще се осигурят по-добри условия за кредитиране. Банковите такси за трансакциите би трябвало да се адаптират и да се настроят към европейските, които са относително по-ниски. По този начин човек ще може по-свободно да ползва банково обслужване в евро отвсякъде. Проникването и на други играчи на пазара, като например нови финтех компании, би трябвало да стане по-агресивно и условията за крайните клиенти да станат по-добри. В същото време нашите банки са достатъчно активни, а услугите, които предоставят, са дигитализирани. Това ще доведе до по-ожесточена конкурентна среда след навлизането на еврото, която очаквам да доведе в крайна сметка до по-добро обслужване за крайните клиенти и бизнеса.

”

Банките у нас са в активна надпревара за дигитализация на услугите си. След навлизането на еврото това ще доведе до още по-ожесточена конкурентна среда и по-добро клиентско обслужване.

“

процеси по отношение на това да няма излишна спекулация, допълнително помпание на инфлацията и изобщо спекулиране с новата валута. Ако тези мерки се приложат ефективно, би трябвало негативното влияние да е минимално. В Хърватия опитът показва, че хората просто усещат какво става и реагират адекватно на всички спекулации. По отношение на готовността и работата в двете валути определено има някакво неудобство за всички участници и доста организационни неразборици, които могат да се случат, но за кратък период. Освобождаването

услуги у нас и в чужбина. Наличието на основна валута евро ще провокира повече разплащания. Еврото до голяма степен би трябвало да съдейства за ръстове в туризма и търговията. Като изключим изкуствения оборот, който ще се получи при подмяната на валутите, би трябвало да имаме оживяване и разширяване на всички трансакции, както и увеличаване на възможностите за правене на бизнес. И в момента имаме сериозен ръст на електронните трансакции – между 20% и 30% на година в България. Това е нормално, защото тързваме от ниска база. Има още много потен-